

Manual d'instruccions per al dia D

Si demà mateix Catalunya es pogués constituir en un estat independent, com evitaria el col·lapse dels serveis bàsics i dels drets dels ciutadans durant el període de transició? Hi hauria molts flancs oberts que caldria cobrir ja que, de cop i volta, des-apareixerien algunes estructures avui disponibles perquè Catalunya forma part d'un estat. Seguretat, justícia, energia, sistema financer, moneda, infraestructures i molts altres àmbits quedarien als llimbs fins que el nou govern i el Parlament no generessin estructures pròpies o condicionessin les existents a les funcions d'un estat. Arribat el dia D, més enllà de les consideracions ideològiques del nou estat, que marcaria el partit o partits que poguessin formar govern, la nova Catalunya necessitaria un full de ruta de transició. El document *Estatuir Catalunya. Les accions per establir un nou Estat*, elaborat pel sociòleg Salvador Cardús, el biòleg Ramon Folch i l'enginyer Sergi Rovira a partir de les consultes a una quinzena d'experts, és una guia de muntatge de l'estat català; però, sobretot, un manual per a garantir l'estat de dret, l'ordre públic i el funcionament correcte de les institucions i de la vida social del país mentre duri la transició. Els autors de l'informe han destriat quins dels instruments de què ja disposa Catalunya serien directament útils en un escenari d'emancipació, quins caldria transformar i quins no existeixen. També han volgut assenyalar quines prioritats hauria de tenir el govern català per a aproximar-se tant com fos possible a les exigències d'un hipotètic dia D. I, finalment, la intenció de l'informe és determinar de la manera més rigorosa possible quines seran les decisions que caldrà prendre per a assumir, quan arribi el moment, les regnes de la direcció del país.

■ POLICIA DE CATALUNYA, AGÈNCIA D'INTEL·LIGÈNCIA I EXÈRCIT

La qüestió més urgent el dia D, en matèria de seguretat, serà, segons l'informe,

L'informe 'Estatuir Catalunya' és el primer document que analitza què caldria fer l'endemà de la independència en els àmbits de seguretat i defensa, política exterior, justícia, energia o economia per a garantir una transició eficient.

Els Mossos són la Policia de Catalunya i les forces de seguretat que haurien de garantir l'ordre

“garantir el control de l'ordre públic en tot moment per permetre que el procés cap a la sobirania es desenvolupi amb la màxima normalitat possible, que la població no el visqui caòticament i per assegurar la credibilitat internacional, ja que la primera qüestió per ser acceptat com a Estat és garantir el control del

territori i la seguretat de les persones”. Per a aquesta primera acció, “Catalunya disposa del cos dels Mossos d'Esquadra, la Policia de Catalunya, que vetlla per la seguretat i l'ordre públic, que pot completar amb l'assumpció de totes les responsabilitats d'aquest àmbit” i les seves “unitats especialitzades li han

de permetre fer front a qualsevol acció dirigida a trencar l'ordre públic”.

El manteniment de l'ordre, en aquest punt, és fonamental, segons els autors d'*Estatuir Catalunya*: “En el context internacional actual, és difícil que Espanya faci ús de la força per prendre el control de Catalunya, però davant d'una situació d'elevada inestabilitat social per part de grups radicals que, de forma coordinada, trenquessin l'ordre públic, Espanya podria assumir el control de la seguretat”.

Per a poder garantir l'ordre públic i evitar intervencions no desitjades “la

públic durant una hipotètica transició.

Policia ha de mantenir una inequívoca adhesió a la defensa de Catalunya”. Això implica que “els màxims comandaments han de comptar amb l'absoluta lleialtat del cos i la cadena de comandaments n'ha de ser conscient i no tenir cap dubte. Això cal tenir-ho treballat i testat prèviament” –conclou l'informe.

Paral·lelament, s'haurà de crear una Agència d'Intel·ligència i un debat obert –que hauria d'iniciar-se prèviament– sobre el model d'exèrcit del nou estat.

L'Agència d'Intel·ligència “ha de tenir un alt coneixement d'amenaques latents, terrorisme i màfies en els àmbits català, europeu i, en certa mesura, mundial”. A més, “ha d'informar d'aliances i estratègies que no són públiques en política, economia i altres àmbits entre tots els actors (estats, empreses, *lobbies*)” perquè “tota aquesta informació és clau per a poder prendre decisions polítiques i de seguretat”.

Segons Cardús, Folch i Rovira, “per dur a terme aquesta tasca cal que la direcció política del país i els actors que l'acompanyen assumeixin la necessitat del secret, tant en tot allò que envolti la construcció d'una intel·ligència pròpia, com en les accions estratègiques empreses per construir un Estat propi”.

El debat sobre l'exèrcit és ja inajornable, segons aquest estudi: “Catalunya ha de prioritzar un debat, en l'àmbit social, sobre el paper les forces armades al segle XXI. Aquest debat s'eludeix de forma recurrent. Catalunya ha de tenir un model d'exèrcit. Per les dimensions del país, no es crearà un gran exèrcit amb gran capacitat militar, però Catalunya haurà d'explicar internacionalment la seva proposta de forces armades com a país i donar respostes serioses per ser tinguda en compte”. Els autors constaten que “per dur a terme el debat sobre les forces armades de Catalunya i les accions que n'engeguin el procés de creació es necessitarà molta determinació política”, però creuen que “a partir de la creació de l'Estat, Catalunya ha de disposar d'una proposta concreta sobre el desenvolupament de l'exèrcit i s'han de posar els recursos per dur-lo a terme”. En aquest procés, “s'hauran de crear un ministeri i una comissió parlamentària com a responsables executiu i legislatiu, respectivament, de la implementació del nou exèrcit”.

■ RECONeixEMENT INTERNACIONAL

El reconeixement de Catalunya com a nou estat és fonamental per a normalitzar les relacions internacionals –adhesió a l'ONU, conversió dels consolats a Barcelona en ambaixades, etc.– però

també per a continuar gaudint de la ciutadania europea. Això marca quina és la prioritat al minut 1 d'una Catalunya independent: “Un cop proclamada i ratificada la independència –diu l'informe *Estatuir Catalunya*–, cal comunicar de manera immediata la decisió al cap de l'Estat d'Espanya, així com als governs dels països europeus i dels Estats Units d'Amèrica, a les autoritats europees i a les Nacions Unides. A continuació, cal fer-ho saber a la resta dels estats del món”.

Aquest reconeixement internacional, destaca l'informe, “demana a priori unes condicions imprescindibles: territori clarament delimitat, voluntat popular i procés democràtic”.

Per a assolir el reconeixement cal que hi hagi un treball previ de divulgació en què han de participar les institucions del país però també la societat civil i els agents econòmics, culturals o científics amb contactes arreu del món.

Després de la independència, segons l'informe, “la presència de Catalunya al món ha de ser ben coordinada i ha de disposar d'una oficina molt important a Brussel·les, que faci notar la seva existència –en el camp polític i comunicatiu– i delegacions a les principals capitals del món: Nova York, Londres, Berlín, París i Beijing, com a mínim”. A més, ha d'aconseguir “una relació directa i permanent amb els principals mitjans de comunicació internacionals” i “amb els *think tanks*, universitats i centres de recerca de referència al món en l'àmbit de la política”.

Un cop declarada la independència, “s'hauran de redoblar els esforços i dur a terme una ingent tasca d'explicar de forma molt diàfana la viabilitat de Catalunya”. Aquesta tasca implica “moltes explicacions i molta convicció i fermesa per rebre el seu vistiplau”. Els principals interlocutors hauran de ser Estats Units, Xina, Regne Unit, Alemanya i França, “així com els àmbits internacionals naturals del país (Europa, la Mediterrània [i, especialment, el treball en el marc de la Unió per a la Mediterrània]) i l'àmbit llatinoamericà”.

En un segon estadi, el nou estat haurà de “crear una xarxa pròpia de representació internacional”, que l'informe proposa que s'allunyi del model tradicional: “La creació d'aquesta xarxa esdevindrà una